

Vorbereiding harmonisatie Peuterspeelzaalwerk en Kinderopvang

Handreiking invoering harmonisatie voor peuterspeelzaal- en kinderopvangondernemers

COLOFON

Handreiking invoering harmonisatie voor peuterspeelzaal- en kinderopvangondernemers
Deze publicatie is een uitgave van de MOgroep.

Tekst

Buitenhek Management & Consult BV
Winthontlaan 200
Postbus 85183
3508 AD Utrecht
T +030 287 59 59
F +030 287 59 60
info@buitenhek.nl
www.buitenhek.nl

Ontwerp en realisatie

De Smaakmakers Communicatie, Driebergen-Rijsenburg

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de MOgroep. Bij overname is bronvermelding verplicht.

MOgroep

Maliebaan 71H
3581CG Utrecht
telefoon: (030) 7210721 / fax: (030) 7210749
www.mogroep.nl

Utrecht, versie 11 januari 2016

INHOUDSOPGAVE

1.	Leeswijzer: welke antwoorden geeft deze handleiding?	4
2.	Maatregelen en planning van het peuterplan	5
3.	De financiële consequenties van harmonisatie	7
3.1	Gemeenten door Rijk gekort voor dekking extra toeslag peuterspeelzalen	7
3.2	Extra ouderbijdrage van tweeverdieners	7
3.3	Andere netto-ouderbijdrage voor kostwinnersgezinnen	7
3.4	Extra kosten door vervangen inzet vrijwilligers door beroepskrachten	8
3.5	Overige financiële ontwikkelingen: herverdeling en korting OAB middelen	8
3.6	Overige financiële ontwikkelingen: extra middelen voor peuterspeelzalen	9
5.	Financiële planning en voorbereiding door aanbieders	10
5.1	Onderzoek naar gebruikerspopulatie van de peuterspeelzalen	10
5.2	Onderzoek naar aanbod dat straks niet meer aan eisen voldoet	10
5.3	Onderzoek naar indicatie kostendekkend uurtarief	10
5.4	Onderzoek naar gemiddelde ouderbijdrage per uur	10
5.5	Aanvullend: onderzoek naar financiële dekking gemeente	11
5.6	Samenwerking en afstemming met gemeente essentieel	11
6.	Invoeringsscenario's in de praktijk	11
6.1	Inleiding	11
6.2	Hoofdvarianten in de uitvoering: apart, combi en verlengd	11
7.	Hoofdvarianten voor subsidiering peuteropvang	13
7.1	exploitatiefinanciering peuteropvang	13
7.2	vraagfinanciering peuteropvang zonder plus	13
7.3	vraagfinanciering peuteropvang mét plus	14
7.4	Update kostprijsofbouw peuterspeelzaalwerk	14
8.	Vorbereiding implementatie	16
8.1	vaststellen financiële en organisatorische kaders met gemeente	16
8.2	informerende ouders	17
8.3	wat hebben ouders nodig voor een toeslagaanvraag?	19
8.4	wat wordt ouders zonder toeslagaanpraak gevraagd?	19
8.5	doorlooptijd aanvraag kinderopvangtoeslag en planning	19
8.6	Informerende medewerkers	20
8.7	Leveringsvoorwaarden	20
9.	Praktijkvoorbeelden	21
10.	Tot slot	22
Bijlage 1.	Overzicht decentralisatie uitkering per gemeente	23
Bijlage 2.	Rekenmodel kosten en baten van harmonisatie	25
Bijlage 3.	Enquête ouders peuterspeelzaal	26
Bijlage 4.	Plan van aanpak	27
Bijlage 5a.	Adviestabel VNG 2016	28
Bijlage 5b.	Ouderbijdrage tabel 2016 varianten VNG tabel	30
Bijlage 6.	Voorbeeldtekst informeren ouders	31
Bijlage 7.	Kostprijsofbouw peuterspeelzaalwerk 2016	32
Bijlage 8.	Passages omtrent marktverstoring en aanbesteding	33

Introductie

Deze handreiking is in opdracht van de MOgroep Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening ontwikkeld en is een hulpmiddel voor organisaties die zich voorbereiden op de wetswijzigingen die vanaf 1 januari 2018 van kracht zullen worden.

De wetswijzigingen stellen nieuwe eisen aan de uitvoerders van het peuterspeelzaalwerk en kunnen van invloed zijn op de bedrijfsvoering van organisaties die combinaties van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang (willen gaan) aanbieden.

In ongeveer de helft van alle gemeenten in Nederland is of wordt al geanticipeerd op deze wetswijziging en is of wordt het peuterspeelzaalwerk al ruim voor 2018 geharmoniseerd tot peuteropvang.

In het voorjaar van 2016 zal ik een wetsvoorstel voor de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk aan uw Kamer voorleggen. Met dit wetsvoorstel sluit ik aan bij de beweging die in veel gemeenten al gaande is: peuterspeelzalen zijn daar omgevormd tot kinderopvang. Vaak wordt het nieuwe aanbod «peuteropvang» genoemd: een kortdurend aanbod dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor kinderopvang, waardoor werkende ouders kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen. Inmiddels is het aanbod van peuterspeelzaalwerk in circa een kwart van de gemeenten al onder de kinderopvangtoeslag gebracht.

Bron: Kamerbrief minister Asscher, 1 juli 2015

Bij het ontwikkelen van deze handreiking is gebruik gemaakt van de meest actuele informatie en praktijkervaring. Omdat het wetsvoorstel nog niet is vastgesteld in de Eerste Kamer kunnen er nog aanvullingen of correcties op de inhoud van deze handreiking komen. Vandaar dat de handreiking van een versiedatum is voorzien.

1. Leeswijzer: welke antwoorden geeft deze handleiding?

Deze handleiding geeft antwoord op de volgende vragen:

- welke aanpassingen worden op grond van de nieuwe wetgeving per 1 januari 2018 verwacht van de aanbieders van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang?
- hoe kunnen die aanpassingen vorm krijgen binnen organisaties met verschillende achtergronden en werksoorten?
- wat is er nodig om die aanpassingen binnen de organisatie te implementeren?
- welke praktijkvoorbeelden en varianten zijn er van organisaties die al volgens de nieuwe wettelijke normen werken?
- waar kunt u terecht voor nadere informatie?

2. Maatregelen en planning van het peuterplan

Op 1 juli 2015 is een brief van Minister Asscher naar de Tweede Kamer gestuurd over de voortgang van de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, verder genoemd 'het peuterplan'. Daarin staat de voorgenomen planning voor de invoering van de verschillende maatregelen. In onderstaand schema zijn deze voorgenomen beleidsmaatregelen vermeld:

	wanneer	wat	voor wie geldend
1	1-1-2015	beroepskracht-kindratio voor 2-jarigen naar 1:8, groepsgrootte dus 16 maximaal (2- en 3-jarigen)	kinderopvang (gold al voor peuterspeelzalen)
2	1-7-2015	toepassing vier-ogenprincipe: de beroepskracht moet gezien of gehoord kunnen worden door een andere volwassene	peuterspeelzalen (gold al voor kinderopvang)
3	1-7-2015	opnemen van wenbeleid in pedagogisch beleidsplan	peuterspeelzalen (gold al voor kinderopvang)
4	1-7-2015	aanpassing pedagogisch beleid met betrekking tot signaleren van bijzonderheden bij kinderen of andere problemen en doorverwijzen naar instanties die ouders hulp kunnen bieden	kinderopvang (gold al voor peuterspeelzalen)
5	1-1-2018	verplichting van twee gekwalificeerde beroepskrachten op de groep	peuterspeelzalen (geldt al voor kinderopvang)
6	1-1-2018	ouders (die daar recht op hebben ¹) kunnen ook een beroep doen op kinderopvangtoeslag voor de peuterspeelzalen	peuterspeelzalen (geldt al voor kinderopvang)
7	1-1-2018	de decentralisatie-uitkering Wet OKE van het Rijk aan gemeenten vervalt en wordt gebruikt als dekking voor de extra toeslaglasten van het Rijk ²	gemeenten

Omdat maatregel 1 tot en met 4 inmiddels al zijn ingevoerd en een wettelijke verplichting kennen is de meeste impact voor het peuterspeelzaalwerk in de komende jaren te verwachten van de maatregelen 5, 6 en 7.

Maatregel 5 heeft gevolgen voor de peuterspeelzalen die nu op ambitieniveau 1 werken. Dat zijn de peuterspeelzaalgroepen waar op een standaardgroep van maximaal 16 peuters een personele bezetting is van 1 beroepskracht aangevuld met vrijwilligers.

Die zalen voldoen volgens de kabinetsplannen vanaf 2018 niet meer aan de nieuwe aangepaste wettelijke eisen. En dat betekent dat deze zalen vanaf 2018 bezet moeten zijn met 2 gekwalificeerde en betaalde beroepskrachten op een standaardgroep van maximaal 16 peuters. Verderop in deze handreiking meer over de financiële consequenties daarvan.

Door maatregel 6 komt een andere financieringsbron beschikbaar. Voor tweeverdieners en werkende alleenstaande ouders wordt per die datum de kinderopvangtoeslag ook van toepassing op de peuterspeelzalen.

1. Zie toelichting op bepalingen toeslagregeling:

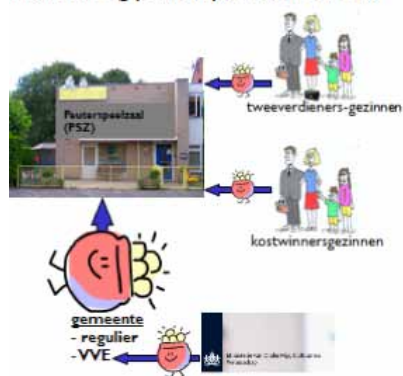
<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvangtoeslag/vraag-en-antwoord/wanneer-heb-ik-recht-op-kinderopvangtoeslag.html>

2. Deze uitkering startte in 2010 en staat per gemeente gespecificeerd in de september-circulaire van 2009. In de bijlage een overzicht van de bedragen per gemeente.

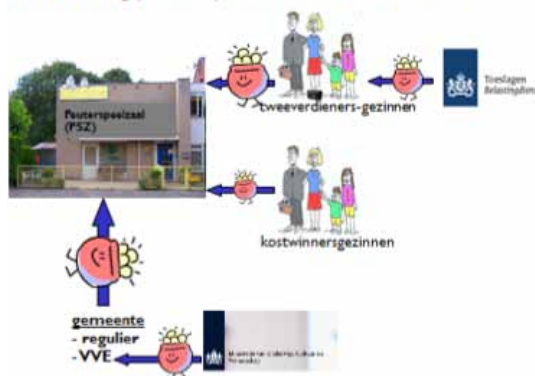
De vorm van uitbetaling van deze kinderopvangtoeslag wordt daarbij mogelijk per 2018 omgezet naar betaling direct aan de kinderopvang- en peuterspeelzalaanbieders. Een plan daarvoor (de zogenaamde Directe Financiering) wordt momenteel uitgewerkt.

In onderstaande figuur is het verschil tussen de huidige financiering van de peuterspeelzalen en de financiering vanaf 2018:

Financiering peuterspeelzaalwerk nu:

Financiering peuterspeelzaalwerk vanaf 2018:

In de huidige situatie betalen ouders
- zowel tweeverdieners- als kostwinners-gezinnen
- een vaste of inkomensafhankelijke netto ouderbijdrage en betaald de gemeente de overige kosten van et peuterspeelzaalwerk

In de nieuwe situatie betalen tweeverdieners-gezinnen een bruto-ouderbijdrage en worden zij daarvoor inkomensafhankelijk gecompenseerd via de toeslageregeling. Kostwinnersgezinnen betalen een netto ouderbijdrage en de gemeente financiert het restant.

Voor kostwinnersgezinnen blijft ook na 2018 de gemeente verantwoordelijk voor de financiering van het voorschoolse aanbod. Het ontwerpvoorstel is inmiddels gepubliceerd (www.internetconsultatie.nl/wetsvoorstel_harmonisatie_peuterspeelzaalwerk_en_kinderopvang).

3. De financiële consequenties van harmonisatie

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste financiële consequenties en onzekerheden van het peuterplan opgesomd.

3.1 Gemeenten door Rijk gekort voor dekking extra toeslag peuterspeelzalen

Ter dekking van de toeslag aanspraak van de peuterspeelzaalgebruikers omvat het peuterplan een korting per 2018 op de decentralisatie uitkering Wet OKE van gemeenten. De omvang van deze korting bedraagt landelijk € 35 mln. en is in bijlage 1 per gemeente gespecificeerd.

Het kabinet gaat er vanuit dat de gemeenten deze korting kunnen compenseren door een lagere subsidieverplichting omdat een deel van de peuterspeelzaalgebruikers (de tweeverdieners) - ondersteund door de kinderopvangtoeslagregeling - een hogere ouderbijdrage zal betalen.

3.2 Extra ouderbijdrage van tweeverdieners

Doordat tweeverdieners een hogere bruto-ouderbijdrage gaan betalen stijgen de inkomsten uit ouderbijdragen. De hoogte van die extra inkomsten is met name afhankelijk van:

de huidige ouderbijdrage die de peuterspeelzalen innen;

het tarief dat aan tweeverdieners door het peuterspeelzaalwerk na harmonisatie in rekening wordt gebracht;

het aandeel peuters uit tweeverdienersgezinnen dat gebruik maakt van het peuterspeelzaalwerk;

het aantal uren dat gebruik gemaakt wordt van het aanbod.

3.3 Andere netto-ouderbijdrage voor kostwinnersgezinnen

Doordat tweeverdieners - na aftrek van de compensatie van de kinderopvangtoeslag - een inkomensafhankelijke ouderbijdrage betalen ligt het voor de hand dat ook voor kostwinnersgezinnen met hetzelfde huishoudinkomen een zelfde netto-ouderbijdrage wordt ingesteld.

Uit onderzoek in 2014 blijkt dat veel voor veel - meer dan de helft - van de peuterspeelzaal locaties een vaste niet-inkomensafhankelijke ouderbijdrage wordt gevraagd:

Type ouderbijdrage per locatie	In % totaal aantal locaties
geen ouderbijdrage	8%
vaste ouderbijdrage	53%
inkomensafhankelijke ouderbijdrage	39%
Totaal	100%

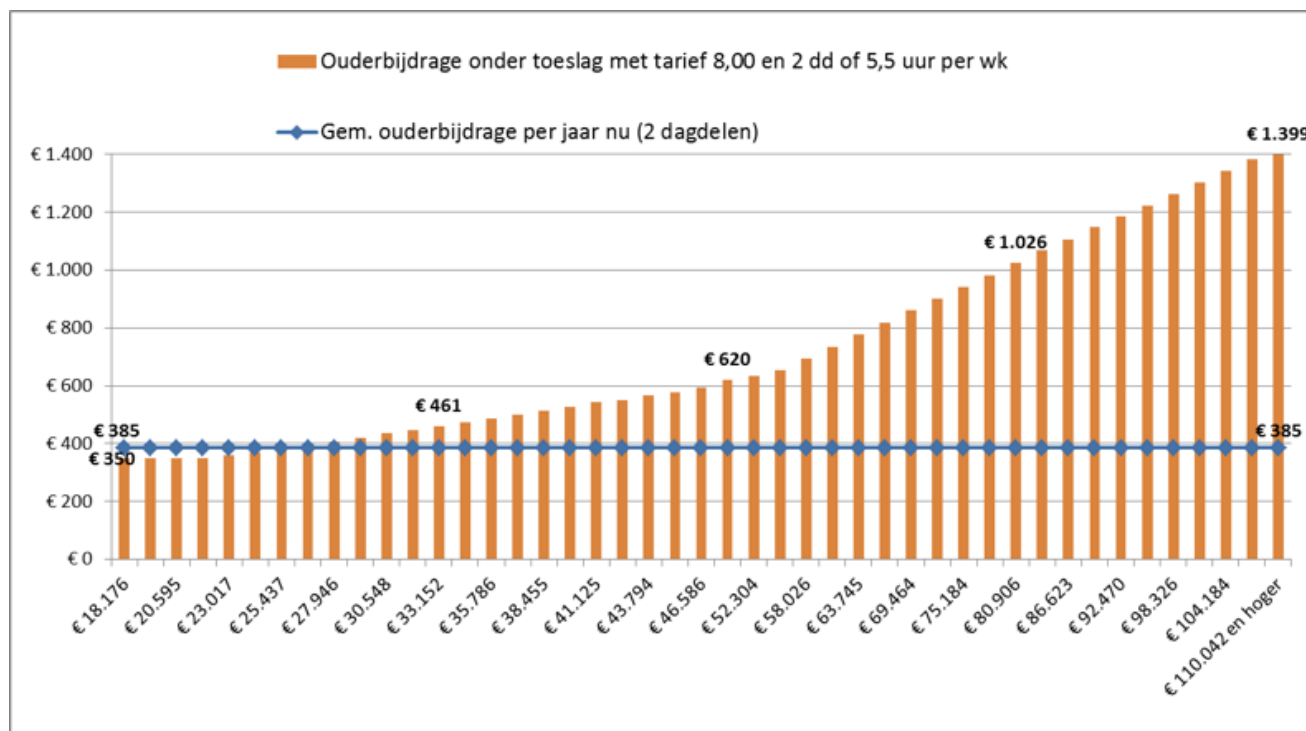
Bron: BM&C, 2014

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten publiceert jaarlijks een inkomensafhankelijke ouderbijdragetabel die gebaseerd is op de toeslagregeling (zie bijlage 5a³). Deze ouderbijdragetabel is gebaseerd op het maximumuurtarief van de kinderopvangtoeslagregeling. Er zijn gemeenten waar varianten op deze tabel worden gebruikt op basis van een hoger uur tarief. Die varianten zijn opgenomen in bijlage 5b.

Aanbieders met een afwijkende ouderbijdrage regeling kunnen voorsorteren op de harmonisatie door alvast - in overleg met de gemeente - de ouderbijdrage op het niveau van de toeslagregeling te brengen. Dat voorkomt dat ouders straks na harmonisatie veel meer of minder ouderbijdrage gaan betalen.

3. Zie <https://vng.nl/onderwerpenindex/onderwijs/onderwijsachterstandvve/nieuws/vng-adviestabel-ouderbijdragen-peuterwerk-2016-beschikbaar>

In onderstaande grafiek de vergelijking die gemaakt is tussen de huidige ouderbijdrage in een gemeente (€ 385,- per jaar voor 2 dagdelen) en de ouderbijdrage die van toepassing is na harmonisatie:

In dit specifieke geval is te zien dat voor huishoudens met een toetsingsinkomen tot € 30.000 de nieuwe regeling geen grote kosteneffect heeft. Voor de gezinnen met hogere inkomens zien we die effecten wel.

3.4 Extra kosten door vervangen inzet vrijwilligers door beroepskrachten

Peuterspeelzaalgroepen die op ambitieniveau 1 werken voldoen per 2018 niet meer aan de aangepaste kwaliteitseisen voor het peuterspeelzaalwerk. Dat betekent dat deze zalen vanaf 2018 bezet moeten zijn met 2 gekwalificeerde beroepskrachten op een standaardgroep van maximaal 16 peuters.

3.5 Overige financiële ontwikkelingen: herverdeling en korting OAB middelen

Los van het peuterplan speelt de herverdeling en korting van de onderwijsachterstanden middelen over gemeenten vanaf 2017. Over de herverdeling volgt een besluit in het voorjaar van 2016.

Naast deze herverdeling blijkt uit de Rijksbegroting dat het totaal aan OAB middelen voor gemeenten tussen 2015 en 2020 met € 50 mln. of 14% afneemt:

Tabel 1.6 Overzicht Specifieke Uitkering (bedragen x € 1 miljoen)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Ontvangende partij(en)						
Gemeenten die onderwijsachterstandsleerlingen hebben (som schoolgewichten is op 1-10-2009 groter dan 0).	361,6	361,8	351,8	331,8	321,8	311,8
Korte omschrijving uitkering						
α) Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (op basis van de Wet Oké). Besluit van 23.08.2010: € 261 miljoen voor gemeenten met onderwijsachterstands-leerlingen (n.a.v. de som van de schoolgewichten in de desbetreffende gemeente).						

Begroting OCW 2016

3.6 Overige financiële ontwikkelingen: extra middelen voor peuterspeelzalen

In de Rijksbegroting zijn vanaf 2016 extra middelen opgenomen die oplopen van € 10 mln. in 2016 tot € 50 mln. in 2020. Deze middelen zijn bedoeld om de toegankelijkheid van de peuterspeelzalen voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag en zonder VVE indicatie te verbeteren:

Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 99 (x € 1.000)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
stand ontwerpbegroting 2015	19.383	42.225	66.489	84.594	90.898	92.898
Amendementen	- 375	- 375	- 375	- 375	- 375	- 375
Mutatie 1e suppletoire begroting 2015	12.497	5.509	- 14.901	- 17.386	- 10.905	6.588
Nieuwe mutaties:						
1. Uitdelen LPO naar artikelen	- 3.174	- 2.865	- 2.370	- 2.087	- 2.074	- 2.071
2. Budgettair neutrale herbeschikkingen		- 9.478	- 11.629	-14.761	- 16.961	- 18.961
3. Overbeekingen departementen	- 2.815	- 3.637	- 1.087	2.463	7.663	8.663
4. Diverse reserveringen en dekkingen	- 1.856	22.855	14.881	14.667	- 1.991	9.140
5. Kasschuif	- 10.953	6.048	9.307	1.524	- 5.926	
6. Voorschoolse voorzieningen peuters		10.000	20.000	30.000	40.000	50.000

Begroting SZW 2016

De verdeling van deze extra middelen voor voorschoolse voorzieningen over gemeente is nog onduidelijk. In het voorjaar van 2016 zullen de financiële kaders voor gemeenten worden vastgesteld.

5. Financiële planning en voorbereiding door aanbieders

In dit hoofdstuk wordt omschreven hoe aanbieders van peuterspeelzaalwerk zich qua financiële planning kunnen voorbereiden op het peuterplan. In bijlage 2 staat een rekenmodel dat gebruikt kan worden om een indicatie te krijgen van de financiële consequenties.

5.1 Onderzoek naar gebruikerspopulatie van de peuterspeelzalen

Om vast te stellen welke inkomsten kunnen worden verworven uit de ouderbijdrage van tweeverdienersgezinnen is het van belang nader onderzoek te doen onder de gezinnen die gebruik maken van het peuterspeelzaalwerk.

In bijlage 3 is een enquête format opgenomen die voor dat doel gebruikt kan worden.

De resultaten van de enquête geven een beeld van het aantal en aandeel peuterspeelzaalgebruikers dat gebruik kan maken van de toeslagregeling.

Aanvullend geven de enquêteresultaten ook een beeld van de inkomensverdeling van de peuterspeelzaalgebruikers waarmee de effecten op de ouderbijdrage in kaart gebracht kunnen worden.

5.2 Onderzoek naar aanbod dat straks niet meer aan eisen voldoet

Begin 2014 (BM&C, 2014) bleek nog meer dan een kwart (27%) van de peuterspeelzalen in Nederland niet te voldoen aan de kwaliteitseisen rond de beroepskrachten bezetting die vanaf 2018 van kracht worden.

Om vast te stellen welke extra kosten gemaakt moeten worden om de peuterspeelzaalgroepen op ambitieniveau 1 te voorzien van de inzet van extra beroepskrachten is het van belang om het huidige aanbod in kaart te brengen.

Concreet gaat het dan om het aanbod in aantal dagdelen per week dat nu bezet is met 1 beroepskracht en 1 vrijwilliger op een groep van maximaal 16 peuters.

Door het aantal dagdelen op ambitieniveau 1 te vermenigvuldigen met de loonkosten van een extra leidster ontstaat een indicatie van de extra lasten per jaar die nodig zijn om te voldoen aan de nieuwe eisen.

Een simpele eerste inschatting van de extra personeelslasten die deze maatregel met zich meebrengt is te maken met de volgende formule:

- A.** aantal dagdelen per week waar na harmonisatie een extra beroepskracht moet worden ingezet;
x
B. € 4.500 (indicatie jaarlijkse personeelslasten voor 1 dagdeel per week / 40 weken / jaar)
=
C. Extra te dekken personele lasten na harmonisatie

Deze extra kosten moeten gedekt worden uit extra ouderbijdrage of uit een aanvullende subsidiebijdrage van de gemeente, waarbij rekening gehouden moet worden met de geldende staatsteunregels.

In bijlage 2 en op www.harmonisatietools.nl is een calculatiemodel opgenomen waarmee aanbieders een eerste raming van de kosten en baten van harmonisatie kunnen maken.

5.3 Onderzoek naar indicatie kostendekkend uurtarief

Door de huidige kostenbegroting waar nodig aan te vullen met de extra lasten ontstaat een beeld van de totale exploitatielasten. Door deze totale lasten te delen door het aantal bezette uren per jaar ontstaat een indicatie van het kostendekkend uurtarief voor het huidige aanbod.

Deze informatie is nodig als basis informatie te voorbereiding op de situatie vanaf 2018 of voor de harmonisatie op een eerder tijdstip.

5.4 Onderzoek naar gemiddelde ouderbijdrage per uur

Door de huidige inkomsten uit ouderbijdrage te delen door het aantal bezette uren per jaar ontstaat een indicatie van de gemiddelde ouderbijdrage per uur. Die informatie is nodig om een raming te kunnen maken van de extra ouderbijdrage inkomsten na harmonisatie.

5.5 Aanvullend: onderzoek naar financiële dekking gemeente

Ter voorbereiding op het overleg met de gemeente over de harmonisatie is het van belang om een beeld te krijgen van de decentralisatie korting van de gemeente, de effecten van de korting en herverdeling van de OAB middelen en de extra middelen die de gemeente vanaf 2016 ontvangt.

5.6 Samenwerking en afstemming met gemeente essentieel

De nieuwe regelgeving heeft niet alleen effect op aanbieders maar ook op de gemeente. Nauwe afstemming en samenwerking met de gemeente in de voorbereiding waarborgt een soepele overgang naar de nieuwe situatie.

6. Invoeringsscenario's in de praktijk

6.1 Inleiding

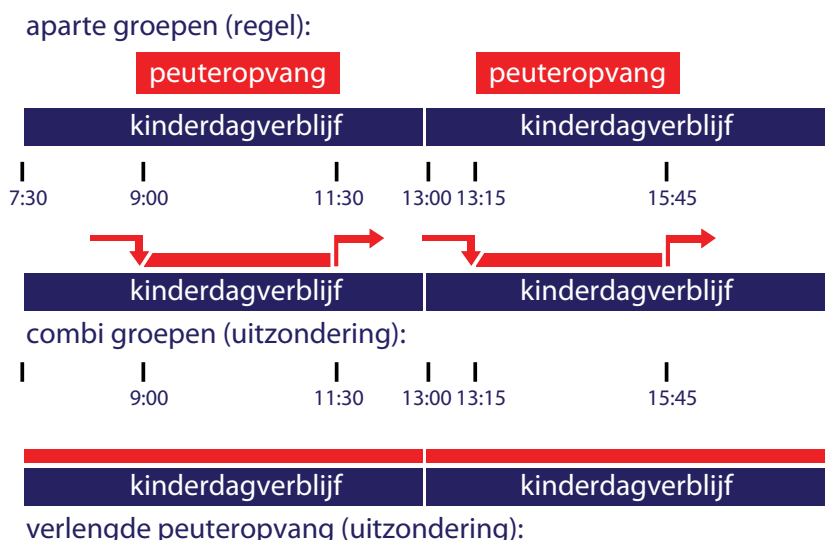
Omdat veel peuterspeelzaalanbieders en gemeenten al vooruit lopen op het peuterplan is er inmiddels veel praktijkervaring met verschillende invoeringsscenario's. In dit hoofdstuk worden de verschillende scenario's op een rij gezet.

6.2 Hoofdvarianten in de uitvoering: apart, combi en verlengd

In de meeste gevallen blijft er op groepsniveau een onderscheid in het aanbod peuteropvang - met korte dagdelen - en het aanbod dagopvang met langere dagdelen. Dat heeft niet alleen te maken met de financiering door gemeenten (langere dagdelen vergen meer subsidie) maar ook met de voorkeur van ouders (voorkeur voor aanbod met korte dagdelen) of de voorkeur vanuit het gemeentelijk beleid om VVE programma's aan te bieden aan peuters in horizontale groepen met leeftijdgenoten.

In andere situaties wordt het aanbod peuteropvang omgevormd naar halve dagopvang en geïntegreerd in de dagopvanggroepen van aanbieders. Een tussenvariant waarbij de gebruikers van het aanbod peuteropvang later in- en vroeger uitstromen in een dagopvang groep komt ook voor.

In onderstaande figuur worden deze verschillende uitvoeringsvarianten schematisch weergegeven:

Het is dus lang niet altijd zo bij harmonisatietrajecten peuterspeelzaal groepen worden gecombineerd met dagopvang groepen.

Ad 1. Aparte peuteropvang groepen

In deze variant blijft het peuterspeelzaalaanbod ongewijzigd en wijzigt uitsluitend de financiering. In gemeenten waar vooruitlopend op het peuterplan het aanbod al is omgevormd wordt de peuterspeelzaal omgedoopt tot peuteropvang, speelleergroepen of andere benamingen voor het aanbod. Dat heeft te maken met het feit dat tot invoering van het peuterplan het aanbod peuterspeelzaalwerk wettelijk is uitgesloten van de toeslageregeling.

Ad 2. Combigroepen

Bij combigroepen wordt 's morgens en 's middags de dagopvanggroep tijdelijk aangevuld met peuterspeelzaalkinderen (PSZ-peuters). De groep heeft 's morgens vroeg, tussen de middag en aan het eind van de middag een lagere bezetting. Het is mogelijk om hier met de werktijden voor het personeel op in te spelen. Belangrijk nadeel van deze opzet is dat er per dag zes breng- en haalmomenten ontstaan.

Ook - omgekeerd - komt het voor dat een standaard peuterspeelzaalgroep (PSZ-groep) wordt aangevuld met dagopvang kinderen die tijdelijk uit de eigen (verticale) dagopvang-groep worden gehaald en bijvoorbeeld meedoen met een VVE programma. In deze perioden heeft de KDV-groep een lagere bezetting.

Ad 3. Verlengde peuteropvang

Er wordt voor alle kinderen alleen met lange ochtend- en middagdagdelen gewerkt van 5 of 5½ uur. Belangrijk nadeel van deze situatie is dat er voor peuterspeelzaalouders geen keuze is voor kortere dagdelen en de kosten voor hen hiermee ook hoger worden (zij worden gedwongen meer uur af te nemen).

7. Hoofdvarianten voor subsidiering peuteropvang

Ook de gemeentelijke subsidievarianten in de huidige praktijk zijn in drie hoofdcategorieën in te delen, te weten:

- exploitatiefinanciering peuteropvang;
- vraagfinanciering peuteropvang zonder plus;
- vraagfinanciering peuteropvang met plus.

7.1 exploitatiefinanciering peuteropvang

Bij deze subsidievariant wordt de subsidiebijdrage van de gemeente voor peuteropvang berekend door van de totale exploitatielasten van het aanbod of per groep peuteropvang de ouderbijdrage voor zowel ouders mét, als ouders zonder aanspraak op kinderopvangtoeslag, af te trekken. In onderstaande figuur de financiering van het peuterspeelzaalwerk in de oude situatie:

Exploitatielasten peuterspeelzaalwerk te dekken door:	B. Subsidie
	A. Ouderbijdrage peuterspeelzaalwerk

en in de nieuwe situatie:

Exploitatielasten peuteropvang te dekken door:	B. Subsidie
	A2. Ouderbijdrage peuteropvang gezinnen mét kinderopvangtoeslag
	A1. Ouderbijdrage peuteropvang gezinnen zonder kinderopvangtoeslag

Door de omvorming van peuterspeelzaalwerk betalen ouders met recht op kinderopvang-toeslag niet meer de netto-ouderbijdrage van de gemeentelijke regeling maar een (hoger) bruto tarief waarover zij van de Belastingdienst Toeslagen een inkomensafhankelijke bijdrage ontvangen.

Dat leidt tot hogere inkomsten uit ouderbijdrage en daarmee een lagere subsidiebijdrage voor de gemeente om de totale exploitatielasten te dekken.

7.2 vraagfinanciering peuteropvang zonder plus

Bij deze subsidievariant wordt de subsidiebijdrage van de gemeente voor peuteropvang berekend op basis van het aantal peuters of het aantal geleverde peuteropvang uren van ouders zonder aanspraak op kinderopvangtoeslag. In onderstaande figuur de financiering van peuteropvang na omvorming:

Exploitatielasten peuteropvang te dekken door:	B. Subsidie per peuter of geleverd peuteropvang uur	A2. Ouderbijdrage gezinnen mét kinderopvangtoeslag
	A1. Ouderbijdrage gezinnen zonder kinderopvangtoeslag	
	Peuters zonder kinderopvangtoeslag	Peuters met kinderopvangtoeslag

De gemeente subsidieert bij deze variant uitsluitend voor gezinnen zonder aanspraak op kinderopvangtoeslag op basis van de vraag naar peuteropvang in aantal peuters of aantal geleverde peuteropvang uren. Gezinnen mét recht op kinderopvangtoeslag betalen de volledige kosten van het aanbod waarover – tot aan het maximumuurtarief (€ 6,89 in 2016) - van de Belastingdienst Toeslagen een inkomensafhankelijke bijdrage ontvangen.

7.3 vraagfinanciering peuteropvang mét plus

Bij deze subsidievariant wordt de subsidiebijdrage van de gemeente niet alleen gebaseerd op het aantal geleverde peuteropvang uren voor gezinnen zonder aanspraak op kinderopvang-toeslag, ook wordt het aanbod voor ouders mét aanspraak op kinderopvangtoeslag ondersteund met een subsidiebijdrage. Aanleiding daarvoor is dat het kostendekkend uurtarief voor peuterspeelzaalwerk aanzienlijk hoger ligt dan het maximumuurtarief van de toeslagregeling. Bij het aanbieden van peuteropvang tegen een kostendekkend uurtarief wordt de netto-ouderbijdrage voor gezinnen met aanspraak op kinderopvangtoeslag dan zo hoog dat vraaguitval en een lager bereik dreigt.

In onderstaande figuur de financiering van peuteropvang volgens deze variant:

Exploitatielasten peuteropvang te dekken door:	B1. Subsidie per peuter of geleverd peuteropvang uur	A2. Ouderbijdrage gezinnen mét kinderopvang-toeslag
	A1. Ouderbijdrage gezinnen zonder kinderopvangtoeslag	
	B2. Basissubsidie of subsidie per peuter of geleverd peuteropvang uur	
	Peuters zonder kinderopvangtoeslag	Peuters met kinderopvangtoeslag

De gemeente subsidieert bij deze variant gezinnen zonder en mét aanspraak op kinderopvang-toeslag op basis van de vraag naar peuteropvang in aantal peuters of aantal geleverde peuteropvang uren.

Ouders mét recht op kinderopvangtoeslag betalen de kosten van het aanbod na aftrek van een basissubsidie van de gemeente en ontvangen - tot aan het maximumuurtarief (€ 6,89 in 2016) - van de Belastingdienst Toeslagen een inkomensafhankelijke bijdrage.

7.4 Update kostprijsopbouw peuterspeelzaalwerk

In de publicatie Expertmodel peuterwerk 2016 is een update opgenomen van eerder gepubliceerde kostprijsmodellen 2013 (zie Kengetallen bedrijfsvoering 2011 en Expertmodellen bedrijfsvoering voor 2013 voor het peuterspeelzaalwerk en de peuteropvang, MOgroep, 2013).

In deze modellen zijn verschillende varianten uitgewerkt. De variatie zit in dagdeellente (variant A: 3 uur per dagdeel en variant B: 3,5 uur per dagdeel) en zit in het aantal VVE taakuren per beroepskracht per week (0 tot 1). Op basis van een steekproef zijn de totale huisvestingslasten per groep van 2 dagdelen op € 5.000 per jaar vastgesteld. Deze kosten variëren echter sterk per gemeente, zowel in positieve als in negatieve zin.

Expertmodel Peuterwerk			
	Geen doelgroep peuters	30% Doelgroep peuters	100% Doelgroep peuters
Product en capaciteit			
Percentage bezette plaatsen met doelgroep peuters (VVE)	0%	30%	100%
Aantal uren per dagdeel	2,75	2,75	2,75
Aantal dagdelen per week	2	2	2
Aantal weken per jaar	40	40	40
Maximum capaciteit per groep	16	16	16
Bezetting	90%	90%	90%
Personeel			
Aantal beroepskrachten per groep	2	2	2
Aantal roosteruren per week / beroepskracht /groep	5,5	5,5	5,5
Extra taakuren + taakuren VVE / beroepskracht / groep	1,1	1,6	2,1
Ziektevervangning	4%	4%	4%
Totaal aantal FTE per groep (incl. ziektevervangning)	0,328	0,353	0,378
Gemiddelde jaarprijs per FTE inclusief 5% overige kosten	€ 49.225	€ 49.225	€ 49.225
Kostenbegroting			
Pedagogisch personeel	€ 16.145	€ 17.375	€ 18.606
Huisvesting (Stelpost)	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Activiteiten	€ 560	€ 560	€ 560
Organisatie	€ 6.542	€ 6.930	€ 7.319
Onvoorziene kosten	€ 818	€ 866	€ 915
Totale kosten per groep (2 dagdelen)	€ 28.064	€ 29.732	€ 31.400
Kostprijs per bezet uur	€ 8,86	€ 9,39	€ 9,91

Uit deze opstelling blijkt dat de kostprijs per bezet uur in het model varieert tussen ca. € 8,86 en € 9,91.

Uit deze opstelling blijkt ook dat het uurtarief van het peuterspeelzaalwerk hoger ligt dan het uurtarief in de dagopvang (ca. € 6,89). Dat hangt veelal samen met een combinatie van factoren waaronder:

- het -in vergelijking met de dagopvang - beperkter aantal uren waarover vaste kosten verdeeld moeten worden;
- het kosten verschil tussen de cao kinderopvang en de cao WMD;
- de inschaling van medewerkers.

8. Voorbereiding implementatie

In de aanloop naar de implementatie moeten er verschillende voorbereidingshandelingen verricht worden door de peuterspeelzaalaanbieder. In dit hoofdstuk worden de voorbereidingshandelingen nader toegelicht.

8.1 vaststellen financiële en organisatorische kaders met gemeente

Voor de aanbieder is het van belang om in overleg met de gemeente de financiële en organisatorische kaders vast te stellen. Op basis daarvan kan het aanbod vastgesteld worden.

De uitkomsten van de onderzoeken die in hoofdstuk 4 zijn omschreven is essentieel voor deze fase.

Op basis van het aanbod en de subsidieafspraken met de gemeente kan per klantgroep vastgesteld worden welk tarief of ouderbijdrage van toepassing is. In onderstaande matrix een praktijkvoorbeeld waarbij per klantgroep de tarieven, ouderbijdrage en subsidiebijdrage wordt gespecificeerd:

Regeling vanaf ingang harmonisatie	Reguliere doelgroep (= niet VVE)	VVE doelgroep
a. Wk groep (= gezinnen met toeslagaanspraak)	<p>Aanbieder brengt bij ouder in rekening € xxx per uur.</p> <p>Ouder betaalt factuur en ontvangt van de belastingdienst een inkomensafhankelijke toeslag.</p> <p>Gemeente betaalt aan aanbieder subsidiebedrag ter dekking van de niet door ouderbijdragen gedekte kosten.</p>	<p>Aanbieder brengt bij ouder in rekening € xxx per uur voor maximaal 2 dagdelen per week (andere 2 dagdelen komen voor rekening van gemeente).</p> <p>Ouder betaalt factuur en ontvangt van de belastingdienst een inkomensafhankelijke toeslag voor maximaal 2 dagdelen per week.</p> <p>Gemeente betaalt aan aanbieder subsidiebedrag ter dekking van de niet door ouderbijdragen gedekte kosten.</p>
b. Niet-WK groep (= gezinnen zonder toeslagaanspraak)	<p>Aanbieder brengt bij ouder in rekening de ouderbijdrage conform de vastgestelde ouderbijdragentabel.</p> <p>Ouder betaalt ouderbijdrage conform tabel aan aanbieder.</p> <p>Gemeente betaalt aan aanbieder subsidiebedrag ter dekking van de niet door ouderbijdragen gedekte kosten.</p>	<p>Aanbieder brengt bij ouder in rekening de ouderbijdrage conform ouderbijdragentabel voor maximaal 2 dagdelen per week.</p> <p>Ouder betaalt ouderbijdrage conform tabel aan aanbieder voor maximaal 2 dagdelen.</p> <p>Gemeente betaalt aan aanbieder subsidiebedrag ter dekking van de niet door ouderbijdragen gedekte kosten.</p>

Op basis van de uitwerkingsafspraken moet de gemeente in overleg met de aanbieder(s) een aangepast subsidiebeleid opstellen waarin tenminste de volgende zaken zijn vastgelegd:

- voor hoeveel uur peuteropvang per week subsidie aangevraagd kan worden,
- voor hoeveel dagdelen per week subsidie aangevraagd kan worden,
- op welke wijze de subsidie aangevraagd dient te worden (welke informatie moet worden overlegd),
- op welke wijze achteraf verantwoording afgelegd moet worden over de subsidie,
- op welke wijze ouders dienen aan te tonen dat zij geen recht hebben op kinderopvangtoeslag,
- welke uurtarief (maximaal) gehanteerd wordt,
- hoe de financiering van het VVE-aanbod eruit gaat zien,

Als de financiële en organisatorische kaders nog niet zijn vastgesteld is het ook niet mogelijk om ouders in te lichten over de veranderingen die gaan komen.

Bij eerdere harmonisatietrajecten komt in het overleg met de gemeente nogal de vraag aan de orde of de gemeente verplicht is om over te gaan tot aanbesteding of niet. Indien gemeenten overgaan tot het inkopen van welzijnsdiensten waarbij een privaatrechtelijke overeenkomst wordt afgesloten, is het Europees aanbestedingsrecht van toepassing en kan aanbesteding - o.a. afhankelijk van de omvang van de activiteiten - verplicht zijn⁴. Bij het aangaan van subsidierelaties voor welzijnsdiensten is aanbesteding over het algemeen niet verplicht. Als gemeenten nu een subsidierelatie hebben voor peuterwerk en VVE dan hoeft invoering van het peuterplan geen aanleiding te zijn om dat te wijzigen.

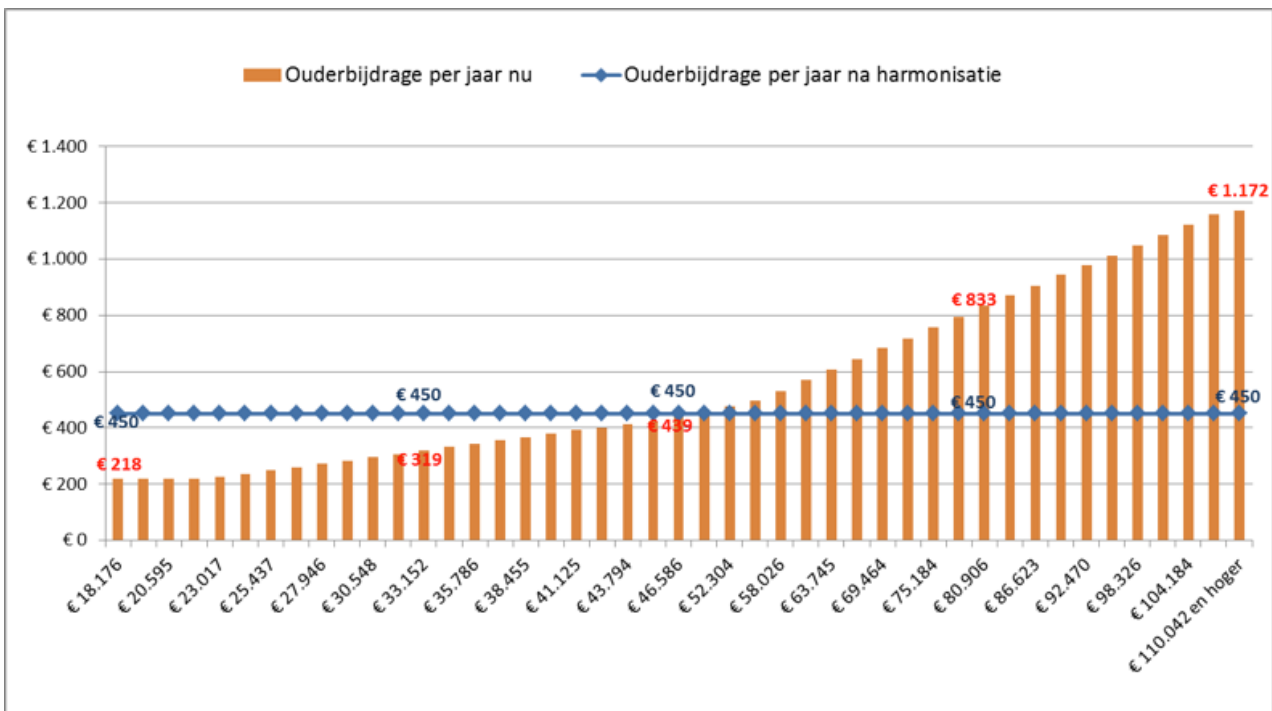
8.2 informeren ouders

Aan de communicatie naar ouders dient veel aandacht te worden besteed, omdat een deel van de ouders een aanvraag zal moeten doen voor kinderopvangtoeslag en omdat na implementatie de ouderbijdrage wijzigt. Mogelijk dat ouders ook hulp nodig hebben bij het aanvragen van kinderopvangtoeslag. Het organiseren van ouderavonden om ouders mee te nemen in de nieuwe situatie wordt hierbij veel gebruikt.

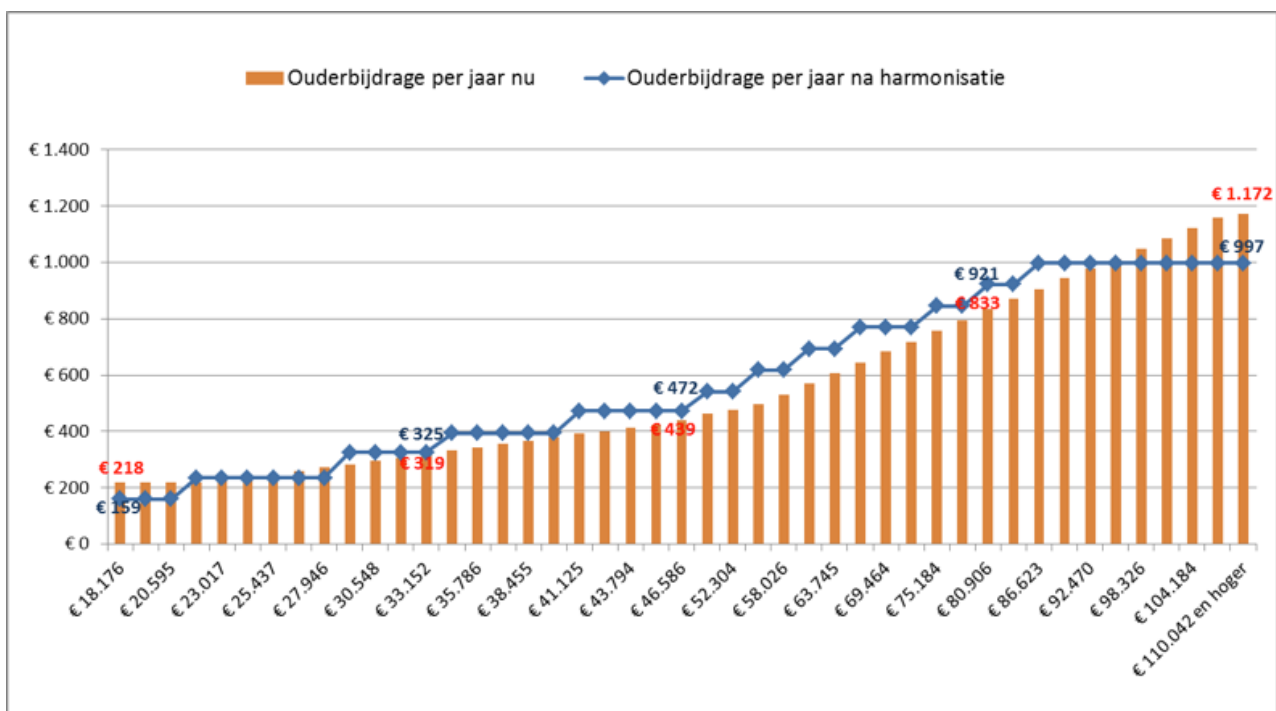
Het is van groot belang om de consequenties van harmonisatie voor de ouderbijdrage in kaart te brengen. Dat kan bijvoorbeeld door in een overzicht per inkomenscategorie de huidige en de nieuwe ouderbijdrage na harmonisatie in kaart te brengen.

⁴ Er is een nieuwe Aanbestedingswet in voorbereiding waarin nieuwe eisen worden gesteld aan aanbestedende gemeenten. Nadere informatie daarover is te vinden op www.ez.nl/Onderwerpen/Huidige_economie/Aanbesteden

In onderstaande grafieken een overzicht voor een gemeente waar een vaste ouderbijdrage werd gehanteerd (ongeachte hoogte gezinsinkomen) én daaronder een grafiek voor een gemeente waar een inkomensafhankelijke ouderbijdrage werd gehanteerd:

Ouderbijdrage effect harmonisatie in gemeente met vaste ouderbijdrage

Ouderbijdrage effect harmonisatie in gemeente met inkomensafhankelijke ouderbijdrage

Per gemeente en per invoeringsvariant kunnen de ouderbijdrage effecten dus substantieel verschillen.

8.3 wat hebben ouders nodig voor een toeslagaanvraag?

Ouders hebben voor een toeslagaanvraag van de aanbieder tenminste nodig een plaatsingscontract of offerte met daarin tenminste het aantal uren peuteropvang per kind, het tarief per uur en het registratienummer (zie www.lrkp.nl) van de locatie waarvan de peuter gebruik maakt.

Bij invoering voor 2018 moeten de peuterspeelzalen bij de gemeente aangemeld worden als dagopvanglocatie omdat de toeslagregeling tot 2018 niet van toepassing is op het peuterspeelzaalwerk. Het registratienummer per locatie wordt gegenereerd door de gemeente nadat de GGD middels een inspectie voor alle locaties heeft vastgesteld dat de locatie voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen voor dagopvang. Het tarief per uur dat de aanbieder offreert is afhankelijk van de met de gemeente overeengekomen afspraken.

8.4 wat wordt ouders zonder toeslagaanpraak gevraagd?

Aan ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en in aanmerking willen komen voor een gemeentelijk gesubsidieerde peuterplek moeten vaak een 'Verklaring Geen recht op kinderopvangtoeslag' en een Inkomensverklaring aanleveren bij de aanbieder. Dit is noodzakelijk voor de subsidieverantwoording richting de gemeente.

De Inkomensverklaring is door ouders gratis op te vragen bij de Belastingdienst via de belastingtelefoon: 0800-0543, bereikbaar op maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur. Na aanvraag ontvangen ouders de verklaring binnen 5 werkdagen op het huisadres. Beide ouders/verzorgers (bij eenoudergezin één ouder/verzorger) dienen de Inkomensverklaring op te vragen, ieder met hun eigen BSN.

De tekst van de 'Verklaring Geen recht op kinderopvangtoeslag' wordt door de gemeente opgesteld en wordt bij aanmelding door ouders ondertekend.

8.5 doorlooptijd aanvraag kinderopvangtoeslag en planning

Op de website van de belastingdienst staat de doorlooptijd van aanvraag kinderopvangtoeslag tot uitkering aan ouders gedetailleerd omschreven (zie www.belastingdienst.nl).

De toeslag wordt door de belastingdienst maandelijks uitgekeerd aan ouders. Dat gebeurt voor het eerst ca. 10 dagen voor het begin van de maand waarop de opvang plaatsvindt.

Zo wordt de toeslag voor januari 2018 op of rond 21 december 2017 (week 52) aan ouders overgemaakt. Ouders hebben dan ongeveer 10 dagen de tijd om de factuur die zij van de peuteropvang rond de 15e van de voorgaande maand hebben ontvangen te betalen voor aanvang van de maand van opvang.

Binnen 5 weken na de aanvraag zien ouders de voorschotbeschikking in Mijn toeslagen bij 'Mijn beschikkingen' op de website van de belastingdienst. Daarna krijgen ouders binnen 2 weken de voorschotbeschikking. Standaard hebben ouders dus binnen 7 weken na de aanvraag duidelijkheid over hun toeslagaanpraak en binnen 1 week na de voorschotbeschikking per post krijgen ouders de toeslag uitbetaald. Dit is iedere keer rond de 20e van de maand. Van aanvraag tot uitbetaling is er dus een doorlooptijd van maximaal 8 weken (De belastingdienst controleert de gegevens van de aanvragen en het kan zijn dat zij aanvullende vragen stellen. Hierdoor kan het langer dan 8 weken duren voordat ouders een eerste uitbetaling ontvangen).

Los van het uitvoeringstraject heeft de aanbieder de wettelijke verplichting om de oudercommissies schriftelijk advies te vragen over tarief en leveringsvoorwaarden (zie Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen art. 1.60).

Dit moet gebeuren op een moment dat het advies nog van wezenlijke invloed kan zijn. Het is gebruikelijk dat de oudercommissie vier weken de tijd krijgt om het advies uit te brengen. Deze termijn gaat in op het moment dat de oudercommissie over genoeg informatie beschikt om een afgewogen advies te kunnen leveren (zie verder <http://www.boink.info/boink-voor-oudercommissies/verantwoordelijkheden>).

Het minimale tijdschema waarmee ouders, aanbieders en gemeente te maken hebben bij een start aan het begin van het jaar ziet er dan als volgt uit (in de praktijk kan dit proces minder tijd in beslag nemen):

8.6 Arbeidsvoorwaarden

De harmonisatie kan voor een organisatie aanleiding zijn van de cao Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening over te gaan naar de cao Kinderopvang. In de praktijk worden daarin verschillende keuzes gemaakt. Sommige organisaties kiezen ervoor de cao Kinderopvang toe te passen voor hun werknemers, andere organisaties blijven de cao Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening te hanteren. Als een organisatie kortdurende peuteropvang blijft aanbieden verandert daarmee de werkingssfeer voor de pedagogisch medewerkers niet. Het verschil in werkingssfeer met de kinderopvang gaat om de openingstijden (een dagdeel) en opvang vanaf 2 of 2,5 jaar. De werkingssfeer is bepalend voor de toepassing van de cao. Als de aard en vorm van werk aanzienlijk verandert is een organisatie verplicht om over te gaan op de andere cao. Als een kinderopvangorganisatie ook peuteropvang aanbiedt en de cao Kinderopvang voor deze werknemers wil toepassen, kan de organisatie hiervoor toestemming vragen van het Overleg Arbeidsvoorwaarden Kinderopvang (OAK) en van de partijen bij de cao Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening. Als er sprake is van een overgang van cao kunnen werknemers en werkgever met elkaar afspraken maken via een sociaal plan. Er is op dit moment geen geldend landelijk sociaal plan meer beschikbaar voor deze overstap. CAO-partijen Kinderopvang hebben wel een handreiking opgesteld. Die is te vinden via www.fcb.nl/nieuws/harmonisatie-arbeidsvoorwaarden-peuterspeelzalen-en-kinderopvang

8.7 Leveringsvoorwaarden

In technische zin wordt door harmonisatie peuterspeelzaalwerk een aangepaste vorm van kinderopvang. Voor leveringsvoorwaarden ligt het dan voor de hand om te kijken naar de algemene voorwaarden die voor kinderopvang gelden getiteld:

Algemene voorwaarden voor Kinderopvang Dagopvang en Buitenschoolse opvang 2016. Deze algemene voorwaarden zijn te vinden op de website van veel kinderopvangaanbieders.

9. Praktijkvoorbeelden

Bij het samenstellen van deze handreiking hebben we gekeken naar verschillende praktijkvoorbeelden hoe aanbieders informatie verstrekken aan ouders over het aanbod na harmonisatie. In dit hoofdstuk enkele verwijzing naar websites van aanbieders die de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk al achter de rug hebben.

Zie onder andere:

www.spelenderwijs.nl/home/peuterspeelzalen-peuteropvang

www.kanteel.nl/peuterarrangement/

www.stichtingkwest.nl/site/nl/thuis/opvangmogelijkheden/gesubsidieerdepeuteropvang

www.s-p-d.nl/

www.kober.nl/kinderopvang/peuteropvang/18

www.kion.nl/opvang-0-4-jaar/peutergroepen

www.koreinkinderplein.nl/kinderopvang/peuterwerk.html

10. Tot slot

In de bijlagen treft u enkele relevante stukken die kunnen helpen bij de harmonisatie in uw praktijk. Het gaat dan onder andere om een rekenmodel voor het maken van een eerste raming van kosten en baten van harmonisatie, een format voor een enquête onder ouders, een plan van aanpak, verschillende ouderbijdragevarianten, informatieteksten voor ouders en verschillende varianten van de VNG adviestabel voor de ouderbijdrage.

Bijlage 1. Overzicht decentralisatie uitkering per gemeente

Gemeente	Bedrag	Gemeente	Bedrag	Gemeente	Bedrag
Aa en Hunze	€ 115.699,70	De Bilt	€ 90.534,64	Heerde	€ 51.077,34
Aalsburg	€ 40.977,78	De Friese Meren**	€ 196.589,04	Heerenveen**	€ 114.505,32
Aalsmeer	€ 30.616,54	De Marne	€ 60.906,12	Heerhugowaard	€ 99.638,62
Aalten	€ 69.067,38	De Ronde Venen	€ 121.581,16	Heerlen	€ 127.765,90
Achtkarspelen	€ 80.948,56	De Wolven	€ 98.179,14	Heeze-Leende	€ 45.156,30
Alblasserdam	€ 36.196,74	Delft	€ 135.530,16	Heiloo	€ 40.295,54
Albrandswaard	€ 43.541,68	Delfzijl	€ 73.204,64	Hellerdoorn	€ 85.995,98
Alkmaar	€ 146.371,84	Den Helder	€ 98.457,08	Hellevoetsluis	€ 69.476,36
Almelo	€ 133.767,10	Deurne	€ 74.496,74	Helmond	€ 152.487,56
Almere	€ 382.334,48	Deventer	€ 181.035,04	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 49.846,50
Alphen aan den Rijn	€ 220.511,42	Diemen	€ 40.685,38	Hengelo O	€ 140.588,76
Alphen-Chaam	€ 36.918,96	Dinkelland	€ 83.233,00	Het Bildt	€ 43.781,06
Ameland	€ 18.297,72	Doornburg	€ 21.561,84	Hilvarenbeek	€ 46.121,44
Amersfoort	€ 266.348,16	Doetinche**	€ 108.949,84	Hilversum	€ 135.975,34
Amstelveen	€ 128.976,56	Dongen	€ 51.132,74	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Amsterdam	€ 1.084.404,82	Dongeradeel	€ 95.222,36	Hilversum	€ 135.975,34
Apeldoorn	€ 309.683,84	Dordrecht	€ 199.100,92	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Appingedam	€ 21.508,42	Drechterland	€ 53.900,72	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Arnhem	€ 223.217,46	Drimmelen	€ 63.963,78	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Assen	€ 124.457,96	Dronten	€ 116.045,96	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Asten	€ 38.690,38	Druten	€ 43.825,34	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Barneveld	€ 25.111,04	Duiven	€ 58.382,28	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Barneveld	€ 25.111,04	Echt Susteren	€ 73.538,48	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Barendrecht	€ 90.266,06	Edam-Volendam	€ 52.625,66	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Barnesveld	€ 144.373,62	Ede	€ 261.460,28	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bedum	€ 27.986,64	Eemnes	€ 23.202,92	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Beek	€ 32.021,16	Eemsum	€ 67.600,64	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Beemster	€ 28.031,20	Eersel	€ 55.150,70	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Beesel	€ 27.967,70	Eijsden/Margraten	€ 71.982,42	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bellingwedde	€ 46.283,94	Eindhoven	€ 306.221,68	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bergambacht	€ 27.526,84	Eiburg	€ 55.355,50	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bergeijk	€ 56.271,14	Eindhoven	€ 306.221,68	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bergen L	€ 50.910,82	Eindhoven	€ 306.221,68	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bergen NH	€ 66.143,00	Enschede	€ 264.170,36	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bergen op Zoom	€ 120.177,06	Epe	€ 88.771,54	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Berkelland	€ 129.284,92	Ermelo	€ 60.841,56	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bermeze	€ 73.478,62	Etten-Leur	€ 73.910,64	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bommarso	€ 35.495,56	Ferwerderadiel	€ 37.297,88	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bosch	€ 58.355,86	Franekeradeel	€ 63.099,58	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Beuningen	€ 59.217,04	Geertruidenberg	€ 37.624,38	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Beverwijk	€ 62.448,58	Geldermalsen	€ 68.141,26	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Binnenmaas	€ 68.244,04	Geldrop-Mierlo	€ 66.468,36	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bladert	€ 51.479,66	Gemert-Bakel	€ 73.015,96	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Blaricum	€ 19.778,20	Gennep	€ 42.194,64	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bloemendaal	€ 47.398,54	Giessenlanden	€ 49.193,26	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Boamsterham*	€ 70.506,98	Gilze en Rijen	€ 56.792,52	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bodegraven-Reeuwijk	€ 51.753,76	Goeree-Overflakkee	€ 141.943,60	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Boekel	€ 28.575,62	Goes	€ 75.378,42	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bonger-Odoorn	€ 125.269,46	Gorinchem	€ 58.860,92	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Borne	€ 43.415,90	Gouda	€ 124.465,38	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Borsele	€ 86.745,60	Graft-De Rijk	€ 20.105,42	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Boxmeer	€ 78.628,90	Grave	€ 28.716,58	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Boxtel	€ 61.529,16	Groesbeek	€ 45.153,16	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Breda	€ 284.860,58	Groningen	€ 255.221,98	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Brielle	€ 34.023,52	Gronifogast	€ 47.265,42	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bronckhorst	€ 123.697,86	Gulpen-Wittem	€ 61.474,76	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Brummen	€ 53.075,46	Haaksbergen	€ 60.810,58	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Brunssum	€ 74.000,28	Haaren	€ 39.816,84	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bunnik	€ 33.273,70	Haarlem	€ 219.919,66	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bunschoten	€ 44.279,98	Haarlemmermeer	€ 315.063,54	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Buren	€ 88.088,50	Halderberge	€ 67.942,36	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Bussum	€ 54.254,96	Hardenberg	€ 173.754,02	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Capelle a/d IJssel	€ 106.222,76	Harderwijk	€ 81.514,70	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Castricum	€ 71.241,32	Hardinxveld-Giessendam	€ 38.438,76	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Caovenon	€ 130.679,94	Haren	€ 41.495,74	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Carnendonk	€ 52.104,56	Harlingen	€ 30.664,16	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Cromstrijen	€ 34.081,14	Hattem	€ 25.850,14	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Cuijk	€ 54.039,68	Heemskerk	€ 70.178,40	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Culemborg	€ 54.672,58	Heemstede	€ 44.822,02	Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Dalfsen	€ 81.880,02			Hilvorenbeek	€ 46.121,44
Dantumadiel	€ 57.840,12			Hilvorenbeek	€ 46.121,44

Gemeente	Bedrag	Gemeente	Bedrag	Gemeente	Bedrag
Menterwolde	€ 38.180,60	Roosendaal	€ 148.517,10	Vlissingen	€ 72.108,96
Meppel	€ 65.572,66	Rotterdam	€ 938.711,88	Vlist	€ 34.811,66
Middelburg	€ 87.681,82	Rozendaal	€ 7.044,10	Voerendaal	€ 31.306,16
Midden-Drenthe	€ 140.817,98	Itucpher	€ 44.574,41	Vnorschten	€ 40.482,11
Midden-Deilfand	€ 51.387,74	Schagen	€ 134.471,94	Voorst	€ 77.315,44
Mil en Sint Huert	€ 33.893,32	Scharmer	€ 29.320,20	Vught	€ 50.871,30
Millingen aan de Rijn	€ 12.368,10	Scherpenzeel	€ 20.175,38	Waalre	€ 32.108,52
Moeidijk	€ 107.874,40	Schiedam	€ 119.798,50	Waalwijk	€ 83.097,72
Molenwaard	€ 103.095,57	Schiermonnikoog	€ 9.177,87	Waddinxveen	€ 50.177,78
Montferland	€ 85.383,96	Schijndel	€ 45.028,54	Wageningen	€ 55.743,30
Montfoort U	€ 36.060,22	Schinnen	€ 27.179,98	Wassenaar	€ 52.587,21
Mook en Middelaar	€ 21.840,10	Schoonhoven	€ 22.521,42	Waterland	€ 49.221,24
Muiden	€ 17.860,12	Schaouwen-Duveland	€ 111.333,48	Weert	€ 91.947,10
Naarden	€ 36.645,90	's-Gravenhage	€ 747.538,61	Weesp	€ 37.537,76
Neder-Bezuwe	€ 71.291,30	's-Hertogenbosch	€ 221.562,86	Werkendam	€ 73.967,75
Nederlek	€ 36.431,26	Simpelveld	€ 20.757,11	West Maas en Waal	€ 51.659,81
Nederweert	€ 47.254,02	Sint-Anthonis	€ 41.478,82	Westerveld	€ 103.046,82
Neerijnen	€ 47.159,50	Sint-Michielsgestel	€ 63.934,70	Westervoort	€ 29.280,02
Nieuwegein	€ 56.713,98	Sint-Oedenrode	€ 44.374,84	Westland	€ 191.059,30
Nieuwkoop	€ 83.205,38	Sittard-Geleen	€ 150.762,40	Weststellingwerf	€ 94.770,30
Nijkerk	€ 92.019,00	Sliedrecht	€ 42.314,71	Westvoorne	€ 31.983,22
Nijmegen	€ 237.659,70	Slochteren	€ 63.551,04	Wierden	€ 59.290,26
Noord-Beveland	€ 40.890,74	Sluis	€ 98.057,40	Wijchen	€ 80.758,44
Noordenveld	€ 57.111,58	Smalingerland	€ 118.273,42	Wijdemeren	€ 62.526,26
Noordoostpolder	€ 135.268,24	Soest	€ 87.344,58	Wijk bij Duurstede	€ 52.357,68
Noordwijk	€ 46.597,52	Someren	€ 46.590,14	Winsum	€ 50.361,22
Noordwijkhout	€ 39.071,22	Sonnen Breugel	€ 34.065,68	Winterswijk	€ 76.595,14
Nucen c.a.	€ 46.033,62	Spijkensse	€ 118.990,70	Woensdrecht	€ 51.280,32
Nunspeet	€ 79.342,96	Stadskanaal	€ 87.291,66	Woerden	€ 110.894,06
Nuth	€ 33.724,70	Staphorst	€ 60.015,58	Wormerland	€ 37.175,08
Oegstgeest	€ 41.049,90	Stede Broec	€ 40.360,12	Woudenberg	€ 27.298,50
Oirschot	€ 49.544,36	Steenbergen	€ 64.156,04	Woudrichem	€ 43.551,08
Oisterwijk	€ 52.383,32	Steenwijkerland	€ 153.233,72	Zaansl	€ 246.645,86
Oldambt	€ 114.785,02	Stein	€ 43.440,76	Zaltbommel	€ 76.295,10
Oldebroek	€ 63.464,60	Stichtse Vecht	€ 149.549,26	Zandvoort	€ 28.163,72
Oldenzaal	€ 35.636,48	Stijven	€ 28.337,30	Zederik	€ 51.065,94
Olst-Wijhe	€ 36.995,22	Sudwest-Fryslan**	€ 270.451,06	Zeevang	€ 33.601,90
Ommen	€ 73.988,96	Ten Boer	€ 30.247,80	Zeevolde	€ 75.659,28
Onderbanken	€ 21.162,00	Terneuzen	€ 148.576,98	Zeisl	€ 113.633,92
Oost Gelre	€ 74.669,30	Terschelling	€ 32.352,02	Zevenaar	€ 66.892,26
Oosterhout	€ 102.410,40	Taxe	€ 75.455,64	Zoetermeer	€ 205.496,70
Ooststellingwerf	€ 92.011,70	Teylingen	€ 81.927,28	Zoeterwoude	€ 24.065,88
Oostzaan	€ 21.789,70	Trolen	€ 80.502,72	Zuidhorn	€ 69.774,14
Oprveer	€ 38.435,44	Tiel	€ 80.684,66	Zuidplis	€ 97.967,60
Opsterland	€ 110.058,92	Tilburg	€ 325.224,10	Zundert	€ 52.673,40
Oss	€ 177.046,08	Tubbergen	€ 74.419,112	Zutphen	€ 83.056,78
Oud-Beijerland	€ 46.609,96	Twenlerand	€ 87.812,76	Zwartewaterland	€ 60.979,54
Oude IJsselstreek	€ 96.867,42	Tynaarlo	€ 98.429,42	Zwijndrecht	€ 74.629,80
Ouder-Amstel	€ 29.005,44	Tytsjerksteradiel	€ 105.960,62	Zwolle	€ 210.337,18
Ouderkerk	€ 27.600,36	Ubbergen	€ 27.442,80		
Oudewater	€ 26.662,68	Uden	€ 78.361,68		
Overbetuwe	€ 111.411,22	Uitgeest	€ 25.703,26		
Papendrecht	€ 33.902,10	Uithoorn	€ 50.205,01		
Peel en Maas	€ 107.907,62	Urk	€ 51.646,52		
Pekela	€ 32.150,92	Utrecht	€ 446.855,20		
Pijnacker-Nontrorp	€ 14.953,76	Utrechtse Heuvelrug	€ 118.115,011		
Purmerend	€ 131.519,78	Vaals	€ 24.756,32		
Putter	€ 64.269,98	Valkenburg aan de Geu	€ 35.933,08		
Raalte	€ 98.697,18	Valkerswaard	€ 55.818,96		
Roimerswaal	€ 68.653,04	Veendam	€ 58.539,88		
Renkum	€ 39.989,48	Veenendaal	€ 118.637,48		
Renswoude	€ 12.690,50	Veere	€ 78.059,26		
Reusel-De Mierden	€ 38.217,38	Veghel	€ 88.094,24		
Rheden	€ 83.854,34	Veldhoven	€ 74.350,22		
Rhencn	€ 48.400,04	Velsen	€ 120.106,28		
Ridderkerk	€ 70.117,86	Venlo	€ 189.067,90		
Rijnwaarden	€ 31.695,04	Venray	€ 95.294,50		
Rijssen-Holten	€ 94.230,26	Vianen	€ 44.241,92		
Rijswijk	€ 60.770,96	Vlaardingen	€ 106.834,06		
Roordalen	€ 37.045,72	Vlagtwedde	€ 64.779,20		
Roermond	€ 58.034,80	Vleland	€ 10.579,80		

Bijlage 2. Rekenmodel kosten en baten van harmonisatie

In onderstaand overzicht de opbouw van het rekenmodel waarmee de financiële consequenties van het peuterplan globaal in beeld gebracht kunnen worden.

In een voorbeeld gemeente is vastgesteld dat het huidige aanbod peuterspeelzaalwerk in totaal 79 dagdelen per week omvat. Na inventarisatie blijkt dat dit huidige aanbod 59 dagdelen per week omvat met een bezetting per groep van 1 beroepskracht en 1 vrijwilliger waar volgens het landelijk beleid vanaf 2018 (of eerder indien harmonisatie voor die tijd wordt ingezet) 2 beroepskrachten - 1 extra - moeten worden ingezet. In onderstaande tabel de inventarisatie:

	Aantal groepen	Aantal dagdelen
Totaal	39,5	79
- waarvan ambitieniveau 1	29,5	59
- waarvan ambitieniveau 2 / VVE	10	20

Als de huidige groepen na harmonisatie in stand gehouden worden moet dus op 59 dagdelen een extra beroepskracht worden ingezet. De indicatie voor de extra kosten per dagdeel per beroepskracht worden ontleend aan de benchmark van de brancheorganisatie en bedragen ca. € 4.500 (prijspeil 2016, gebaseerd op expertmodel 2016, hoogte o.a. afhankelijk van dagdeellengte, extra taakuren inschaling).

De huidige ouderbijdrage in dit voorbeeld bedraagt gemiddeld € 2,26 per uur of € 452,- per jaar per peuter. De exploitant gaat ervan uit dat na harmonisatie aan tweeverdieners een uurtarief wordt berekend van € 8,00. Het rekenmodel ziet er dan als volgt uit:

Extra beroepskracht inzet	
a. aantal dagdelen ambitieniveau 1 per week	59
b. kosten 1 PM-er per dagdeel per jaar	€ 4.500
c. Totaal extra personeelslasten per jaar door harmonisatie (a x b)	€ 265.500
Extra ouderbijdrage dekking na harmonisatie	
d. Aantal peuters totaal op peildatum	510
e. Aandeel peuters met toeslagaanspraak volgens enquête	50%
f. Aantal peuters met toeslagaanspraak (d x e)	255
g. Aantal uren met toeslagaanspraak per jaar (op basis van 200 uur per jaar) (f. x 200)	51.000
h. Tariefstelling per uur	€ 8,00
i. Marge op huidige ouderbijdrage (€ 8,00 minus gemiddelde huidige ouderbijdrage € 2,26)	€ 5,74
j. Totaal extra ouderbijdrage dekking door harmonisatie (g. x i)	€ 292.740
k. Saldo (c - j)	€ 27.240

Uit deze globale berekening blijkt dat in dit voorbeeld de kosten van de extra in te zetten beroepskrachten worden gedekt door de extra ouderbijdrage inkomsten. Er resteert een saldo van ruim € 27.000. Het betreft hier een globale indicatie waarbij geen rekening is gehouden met populatieontwikkeling, effect aanpassing ouderbijdrage etc. Op www.harmonisatietools.nl staat een online tool.

Bijlage 3. Enquête ouders peuterspeelzaal

Wat is uw postcode?

Welke leeftijd heeft uw kind? (invullen in maanden)

Hoeveel dagdelen maakt u gebruik van de peuterspeelzaal?

Van welke peuterspeelzaal maakt u gebruik?

Werkt u in loondienstverband of heeft u een eigen bedrijf? Ja Nee

Werkt uw partner in loondienstverband of heeft een eigen bedrijf? Ja Nee

Bent u alleenstaande ouder? Ja Nee

Bent u student? Ja Nee

Maakt u buiten de peuterspeelzaal nog gebruik van een andere vorm van opvang? (aankruisen wat van toepassing is) Ja Nee

Indien u bij de vorige vraag "ja" ingevuld heeft, van welke van de volgende vormen van opvang maakt u ook nog gebruik? (aankruisen wat van toepassing is, meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- kinderdagverblijf
- opvang door oma/opa
- opvang door vrienden
- opvang door bureu
- opvang door gastouder
- andere opvang

Wij danken u voor uw medewerking aan deze enquête.

U kunt het formulier inleveren bij uw peuterspeelzaal.

Bijlage 4. Plan van aanpak

Als een peuterspeelzaal de overstap wil maken naar een aanbod dat als kinderopvang geregistreerd kan worden, dan dienen in ieder geval de volgende stappen genomen te worden. Deze stappen staan niet in volgorde van uitvoering, een deel dient parallel uitgevoerd te worden:

1. In overleg met gemeente financiële, inhoudelijke en organisatorische kaders vaststellen;
2. Aanbod vaststellen (openingstijden/lengte dagdelen, aantal dagdelen VVE, rekening houdend met noodzakelijke bezetting en groepsgrootte).
3. Overzicht benodigde (uren) extra leidsters (bij ambitieniveau 1 zalen)
4. Plaatsingsovereenkomsten/contracten opstellen (voor ouders).
5. Uitwerken administratieve gevolgen van het gewenste aanbod, o.a.
 - a innen ouderbijdrage (automatische incasso?)
 - b opzetten/aanpassen inhoud intakegesprekken (eventueel combineren)
 - c planning en plaatsing peuters (wel niet op dezelfde wijze?)
 - d contracten ouders (regelen ondertekening)
 - e ...
6. Begroting maken en kostprijs vaststellen.
7. Registratie locaties als kinderopvanglocaties in het Landelijke Register Kinderopvang, waarna ook een GGD-inspectie volgt (bij implementatie voor 2018).
8. Eventueel nieuw personeel aantrekken en inwerken.
9. Ouders informeren over veranderingen en eventueel ondersteunen bij aanvraag kinderopvang-toeslag.
10. Aanpassen informatiemateriaal, zoals informatieboekje en/of website.

Bijlage 5a. Adviestabel VNG 2016

De VNG publiceert jaarlijks een ouderbijdragetabel die gebaseerd is op de kinderopvangtoeslagtabel en het maximumuurtarief van dat jaar maar minder inkomenscategorieën bevat. De meest recente tabel van 2016 staat hieronder.

VNG Adviestabel ouderbijdrage peuterwerk 2016

De VNG Adviestabel ouderbijdrage peuterwerk 2016 kunt u gebruiken om voor de gesubsidieerde peuterspeelzalen een inkomensafhankelijke tariefstelling vast te stellen. Deze tabel geeft een ouderbijdrage per uur.

Adviestabel ouderbijdrage peuterwerk 2016

Gezamenlijk toetsingsinkomen gezin 2016		Ouderbijdrage peuterwerk 2016 per uur (ouderbijdrage 2015)	
		1 ^e kind	2 ^e kind e.v.
lager dan	€ 18.176	€ 0,48 (€ 0,64)	€ 0,41 (€ 0,46)
€ 18.177	€ 27.946	€ 0,57 (€ 0,94)	€ 0,41 (€ 0,48)
€ 27.947	€ 38.455	€ 1,01 (€ 1,40)	€ 0,41 (€ 0,59)
€ 38.456	€ 52.304	€ 1,51 (€ 1,89)	€ 0,41 (€ 0,74)
€ 52.305	€ 75.184	€ 2,52 (€ 2,90)	€ 0,62 (€ 1,01)
€ 75.185	€ 104.184	€ 4,19 (€ 4,55)	€ 0,97 (€ 1,36)
€ 104.185	en hoger	€ 5,25 (€ 5,61)	€ 1,83 (€ 2,19)

Inkomensbegrip

Via deze link is een hulpmiddel beschikbaar om het toetsingsinkomen vast te stellen:
<http://www.belastingdienst.nl/rekenhulpen/toetsingsinkomen/>

Ouderbijdrage algemeen

De ouderbijdrage is berekend als een bijdrage per uur peuterwerk. Zo kan met deze adviestabel gewerkt worden voor peuterspeelzalen met verschillende openingstijden. Als standaarduurtarief is het maximumuurtarief van de toeslagregeling voor dagopvang 2016 gebruikt. Dat bedraagt in 2016 € 6,89.

Ouderbijdrage VVE

De standaard ouderbijdrage voor 1 kind in het VVE Peuterwerk gedurende 40 weken per jaar en 10 uur per week bedraagt bij gezinnen in de laagste inkomenscategorie: 40 weken x 10 uur x € 0,48 = € 192,- per jaar.

Om de drempels te verlagen voor VVE doelgroepen kunnen gemeenten de ouderbijdrage voor VVE doelgroepen baseren op een maximale afname van 5 uur en voor de extra 5 uur die als eis wordt gesteld aan het VVE programma (minimaal 10 uur) geen extra ouderbijdrage in rekening brengen.

In een gemeente met zo'n regeling bedraagt de standaard ouderbijdrage voor 1 kind in het VVE Peuterwerk gedurende 40 weken per jaar en 10 uur per week uit een gezin in de laagste inkomenscategorie: 40 weken x 5 uur x € 0,48 = € 96,- per jaar.

Let op!

Deze tabel is gebaseerd op de kinderopvangtoeslag regeling. In 2016 is de kinderopvangtoeslag aanzienlijk verhoogd. Daardoor is de ouderbijdrage – in vergelijking met 2015 – aanzienlijk lager (in de tabel staat tussen haakjes de ouderbijdrage 2015). Minder inkomsten uit ouderbijdrage leidt tot een hogere subsidiebijdrage. Het is voor gemeenten en aanbieders van belang daarover vooraf inzicht te krijgen.

Bijlage 5b. Ouderbijdragetabel 2016 varianten VNG tabel

De VNG tabel (zie bijlage 6.a) hanteert als basis een uurbedrag en als berekeningsgrondslag het maximumuurtarief van de toeslagregeling. Een alternatieve variant is om een hoger uurtarief als berekeningsgrondslag te gebruiken en de ouderbijdrage per maand te presenteren.

In onderstaande tabellen enkele alternatieve ouderbijdrageberekeningen per maand op basis van: een aanbod van 40 weken per jaar met een variërend aantal uren per week (5,5 tot 7 uur per week)

een variërend uurtarief – van € 6,89 tot € 8,00 - als grondslag voor de ouderbijdrage berekening waarbij de ouderbijdrage in rekening wordt gebracht in 11 maandfacturen per jaar:

Ouderbijdrage per maand						
5,5 uur per week, 11 maanden factureren						
Huishoudinkomen / Uurtarief	€ 6,89	€ 7,25	€ 7,50	€ 7,75	€ 8,00	
€ 0	€ 18.176	€ 10	€ 17	€ 22	€ 27	€ 32
€ 18.177	€ 27.946	€ 11	€ 19	€ 24	€ 29	€ 34
€ 27.947	€ 38.455	€ 20	€ 27	€ 32	€ 37	€ 42
€ 38.456	€ 52.304	€ 30	€ 37	€ 42	€ 47	€ 52
€ 52.305	€ 75.184	€ 50	€ 58	€ 63	€ 68	€ 73
€ 75.185	€ 104.184	€ 84	€ 91	€ 96	€ 101	€ 106
€ 104.185	en hoger	€ 105	€ 112	€ 117	€ 122	€ 127
Ouderbijdrage per maand						
6 uur per week, 11 maanden factureren						
Huishoudinkomen / Uurtarief	€ 6,89	€ 7,25	€ 7,50	€ 7,75	€ 8,00	
€ 0	€ 18.176	€ 11	€ 18	€ 24	€ 29	€ 35
€ 18.177	€ 27.946	€ 13	€ 20	€ 26	€ 31	€ 37
€ 27.947	€ 38.455	€ 22	€ 30	€ 35	€ 41	€ 46
€ 38.456	€ 52.304	€ 33	€ 41	€ 46	€ 52	€ 57
€ 52.305	€ 75.184	€ 55	€ 63	€ 68	€ 74	€ 79
€ 75.185	€ 104.184	€ 91	€ 99	€ 105	€ 110	€ 116
€ 104.185	en hoger	€ 114	€ 122	€ 128	€ 133	€ 139
Ouderbijdrage per maand						
7 uur per week, 11 maanden facturering						
Huishoudinkomen / Uurtarief	€ 6,89	€ 7,25	€ 7,50	€ 7,75	€ 8,00	
€ 0	€ 18.176	€ 12	€ 21	€ 28	€ 34	€ 41
€ 18.177	€ 27.946	€ 15	€ 24	€ 30	€ 37	€ 43
€ 27.947	€ 38.455	€ 26	€ 35	€ 41	€ 48	€ 54
€ 38.456	€ 52.304	€ 38	€ 48	€ 54	€ 60	€ 67
€ 52.305	€ 75.184	€ 64	€ 73	€ 80	€ 86	€ 92
€ 75.185	€ 104.184	€ 107	€ 116	€ 122	€ 128	€ 135
€ 104.185	en hoger	€ 134	€ 143	€ 149	€ 155	€ 162

Bijlage 6. Voorbeeldtekst informeren ouders

Geachte ouders/verzorgers,

Vanaf 1 januari 2018 gelden er andere regels voor het peuterspeelzaalwerk in Nederland. De kwaliteitseisen en financiering van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen worden dan zoveel mogelijk gelijk getrokken. Dat betekent dat er voor u als ouders per 1 januari a.s. iets gaat veranderen.

Ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag gaan per 1 januari 2018 geen ouderbijdrage meer betalen, maar zij betalen het bruto tarief en ontvangen hierover de kinderopvangtoeslag via de belastingdienst vooraf terug. U hoeft dus niet voor te schieten. Ouders hebben recht op kinderopvangtoeslag als beide ouders (of de alleenstaande ouder) werken, studeren of een traject volgen⁵. U kunt deze kinderopvangtoeslag aanvragen via: www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privetoelagen/kinderopvangtoeslag/

Als u dat wilt dan kunnen wij u helpen bij de aanvraag van de kinderopvangtoeslag.

Ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag betalen een netto-ouderbijdrage per maand. Deze ouderbijdrage is inkomensafhankelijk en gekoppeld aan de kosten voor ouders die kinderopvangtoeslag aanvragen. De nieuwe ouderbijdragetabel treft u in de bijlage aan.

Dit is dus voor ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag de maandelijkse ouderbijdrage. Voor ouders met recht op kinderopvangtoeslag zijn het de netto kosten (het verschil tussen het betaalde bedrag en de terugontvangen kinderopvangtoeslag).

Zoals aangegeven volgt begin volgend jaar nadere informatie. Mocht u nu al vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ...

Met vriendelijke groet,

Bijlage: ouderbijdragetabel 2018

5. bijvoorbeeld een re-integratietraject of een verplichte inburgeringscursus

Bijlage 7. Kostprijsofbouw peuterspeelzaalwerk 2016

In 2012 verscheen bij de MOgroep het rapport 'Kengetallen en Expertmodellen bedrijfsvoering voor het peuterspeelzaalwerk en de Peuteropvang'. Op basis van onderzoek bij ca. 40 peuterspeelzaalorganisaties, bood dit rapport inzicht in diverse aspecten van de bedrijfsvoering. Naast de kengetallen zijn in dit rapport enkele Expertmodellen opgenomen met financiële kengetallen, doorgerekend naar het jaar 2013.

Deze Expertmodellen zijn in de praktijk van grote waarde gebleken voor het maken van begrotingen voor het peuterspeelzaalwerk. Om die reden is besloten een update te maken voor het jaar 2016. De nieuwe Expertmodellen volgen zo snel mogelijk, o.a. op deze plek.

Bijlage 8. Passages omtrent marktverstoring en aanbesteding

Subsidiestromen en wel of niet aanbesteden van VVE en peuterwerk

Veel gemeenten hebben op het gebied van de voorschoolse voorzieningen nu nog slechts te maken met één uitvoeringsorganisatie (vaak de peuterspeelzaalaanbieder) waarmee zij een subsidierelatie hebben voor peuterwerk en VVE. De harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang - en dan met name de inzet om meer VVE aanbod in de kinderopvang te realiseren - kan aanleiding geven om het aantal subsidierelaties uit te breiden. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als de gemeente met meerdere voorschoolse voorzieningen (zowel peuterwerk als kinderopvang) afspraken maakt over het aanbieden van VVE programma's. Bij dergelijke trajecten komt vaak de vraag aan de orde of de gemeente verplicht is om over te gaan tot aanbesteding of niet.

Is aanbesteding verplicht bij subsidierelaties peuterwerk en VVE?

Indien gemeenten overgaan tot het inkopen van welzijnsdiensten waarbij een privaatrechtelijke overeenkomst wordt afgesloten, is het Europees aanbestedingsrecht van toepassing en kan aanbesteding – o.a. afhankelijk van de omvang van de activiteiten – verplicht zijn. Bij het aangaan van subsidierelaties voor welzijnsdiensten is aanbesteding over het algemeen niet verplicht. Overigens is het zo dat er een nieuwe aanbestedingswet in voorbereiding is, waarin nieuwe eisen worden gesteld aan aanbestedende gemeenten. Als gemeenten nu een subsidierelatie hebben voor peuterwerk en VVE dan is invoering van de Wet OKE geen aanleiding om dat te wijzigen. In de volgende figuur (uit Factsheet Subsidie en Aanbesteding, VWS, 2006 www.invoeringwmo.nl) zijn de onderscheidende kenmerken opgenomen van een *subsidierelatie* en een *overeenkomst*.

Subsidie	Overeenkomst
Subsidie is 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten'	Een overeenkomst is 'een meerzijdige rechtshandeling, waarbij een of meer partijen jegens een of meer andere een verbintenits aangaan'
Activiteiten die te maken hebben met het 'algemeen belang'	Leveren van diensten of goederen door derden aan overheid. Vaak commercieel
Eenzijdige handeling	Tweezijdige handeling
Bestuursrecht	Burgelijk recht
Subsidieregeling en voorwaarden (gemeentelijke verordening vereist)	Branchevoorwaarden (en contractvoorwaarden)
Subsidieaanvrager moet behoefte aan subsidie aantonen	Aanbesteding / Inkoopprocedures
Bij niet nakomen: subsidie retour	Nakoming kan worden gevorderd
Bezwaar/beroepsmogelijkheden	
Bevoorschotting op basis van liquiditeit van de subsidievragende instelling	Facturen betalen na (deel) prestatie

Alert blijven op marktverstoring door subsidies

Gemeenten moeten alert blijven dat de gemeentelijke subsidies die zij aan uitvoeringsorganisaties verstrekken (bijvoorbeeld voor peuterwerk of voor VVE), niet leiden tot marktverstoring. Dat risico wordt groter naarmate er meer situaties voorkomen waarin publieke middelen worden gebruikt voor de exploitatie van voorschoolse voorzieningen aan (deels) private partijen. Om te voorkomen dat deze financiering leidt tot concurrentievervalsing, moeten de (decentrale) overheden rekening houden met (Europese) staatssteunregels. In de praktijk betekent dit dat de gemeente in de subsidiebeschikking duidelijk moet omschrijven in welke dienst de uitvoerder voorziet. Daarnaast moet de hoogte van de subsidie op objectieve en doorzichtige wijze worden vastgesteld en mag deze niet hoger zijn dan nodig is om de kosten van de uitvoering te dekken (rekening houdend met een redelijke winst). Voor

Bron : Handreiking harmonisatie voorschoolse voorzieningen voor gemeenten (VNG, 2010)